

Factsheet bij-vriendelijk inrichten

Bij-vriendelijk inrichten betekent dat je je tuin, erf of gebied zo inricht dat bijen en andere bestuivers geholpen worden met het vinden van goed voedsel en een prettige plek om te wonen. Het beste is als de plek in verbinding staat met andere bij-vriendelijke plekken zodat ze zich gemakkelijk kunnen verplaatsen en een groter leefgebied hebben.

Bij-vriendelijk inrichten is belangrijk omdat in Nederland de helft van de circa 370 bijensoorten kwetsbaar is en met uitsterven wordt bedreigd. We willen leefgebieden voor bestuivers behouden, beschermen en verbeteren zodat bloemen, struiken en bomen kunnen voortbestaan en ook mensen kunnen blijven genieten van voedsel zoals appels en peren.

Maatregelen die je kunt nemen

- Inheemse en gebiedseigen zaadmengsels zaaien
- Gefaseerd maaibeheer toepassen
- Nectarrijke, inheemse bomen en struiken planten
- Zorgen voor natuurlijke luwtes en zon beschenen plekken
- Nestelgelegenheden maken

Inheemse en lokale zaadmengsels en zaaien

Zaai inheemse en lokale zaadmengsels in voor bloemrijke velden. Een standaard grasmat heeft weinig tot geen meerwaarde voor bestuivers. Bekende leveranciers van zadenmengsels zijn www.biodivers.nl, www.debolderik.nl en www.cruydhoeck.nl. Deze leveranciers hebben vaak voor elke grondsoort en plaats een passend mengsel.

Gefaseerd maaibeheer toepassen

Het liefste wil je bloemrijke velden niet maaien, maar op sommige plekken kan dat simpelweg niet omdat de productie van grassen te hoog is. Wanneer grassen de overhand nemen, of hoger worden dan kniehoogte, dan is het tijd om te gaan maaien. Maai dan alleen de stukken weg waar het gras het meeste aanwezig is en spaar zo veel mogelijk bloemen en kruiden, zeker als deze staan te bloeien. Haal het maaisel altijd direct af. In de meeste gevallen volstaat twee keer per jaar maaien. Doe dit wel altijd gefaseerd, zoals hierboven beschreven.

Nectarrijke, inheemse bomen en struiken planten

Let op dat je planten koopt die passen bij de Nederlandse natuur. Het is ook belangrijk om biologische bomen en struiken aan te schaffen omdat niet-biologisch materiaal vaak bestrijdingsmiddelen bevat die dodelijk zijn voor bestuivers. Inheems en streekeigen bomen en struiken koop je bij steeds meer tuincentra. Er zijn ook speciale biologische tuincentra.

Natuurlijke luwtes en zon beschenen plekken

Bijen en andere bestuivers vinden het fijn uit de wind en in de zon, zodat ze lekker kunnen opwarmen. Luwe plekjes creëer je op een natuurlijke manier door bijvoorbeeld gefaseerd een houtwal af te zetten, of juist, bij nieuwe aanplant, de struiken niet in rechte rijen te planten, maar juist golvend. Taluds en hellingen vinden insecten ook fijn, mits de vegetatie kort is. Dit kan je realiseren door zuidelijke taluds kort de winter in te laten gaan, door laat, bijvoorbeeld eind oktober, te maaien.

De bijenruiter

Een bijenruiter is een verzameling van takken (onder), stengels en hooi (boven) die bestuivers een nestmogelijkheid biedt.

Dit heb je nodig:

- 4 palen van minstens 2,30 m lang, diameter tussen de 8-12 cm en gepunt aan één kant
- 4 latten om de palen mee te schorren
- een touw of slangenklem voor de bevestiging

> Bekijk het [bouwplan van een bijenruiter](#).

Maak nestgelegenheden

- Een aantal wilde bijen soorten nestelt graag in bestaande holten; oude kevergangen of dood hout. Dit kun je imiteren door gaten van 3-9 mm breed te boren in hard hout zoals beuk of eik. Sommige soorten nestelen juist weer graag in stengels, zoals riet of merghoudende stengels als vlier of braam. Deze materialen kun je bundelen en horizontaal in de zon hangen. Laat dit bij voorkeur een paar jaar liggen dan krijgen bestuivers de tijd en rust om er hun nestjes te maken.
- Maak een bijenruiter met dood materiaal.
- Ook op kale plekken kun je bestuivers helpen; kale grond in een zuidhelling met min. 6 uur zon per dag, is ideaal voor nestjes in de grond. Laat de plekken verder met rust en zorg dat de vegetatie niet te hoog wordt.
- Maak een bijenhotel; doe het zelf of koop er een via www.bijenhotelkopen.nl, www.veldshop.nl of www.natuurmonumenten.nl.

Wist je dat...?

Water

Bestuivers drinken graag water. Zorg voor een poeltje of bak met geleidelijk aflopende randen. Of een poel, plas of bak met stenen of takken in het water zodat de bestuivers er makkelijk bij kunnen.

Inheemse en nectarrijke bomen

Denk aan wilg, gele kornoelje, meidoorn, gewone vogelkers, kraakwilg, linde, wilde liguster, sporkehout, aalbes, bosbessen, fruitbomen (vruchtdragend), lijsterbes, sleedoorn en zuurbes

Meer weten?

Ben je enthousiast geworden en wil je nog meer weten over het bij-vriendelijk inrichten van jouw tuin, kijk dan op [Help de wilde bij](#)

Meer weten over kleine landschapselementen? Sluit je aan bij het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen voor interessante excursies en workshops!

